

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/7169
ek cevap
GK 169

Sayı : B.13.SGB.0-12.00-00-7/610-434
Konu : Yazılı Soru Önergesi (7/7169)

17-08-2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) 21.05.2012 tarih ve 67305 sayılı yazınız.
b) 18.07.2012 tarih ve 420 sayılı yazımız.

Adana Milletvekili Osman Faruk LOĞOĞLU'na ait 7/7169 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin ek bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK : 1 Yazı

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN OSMAN FARUK LOĞOĞLU'NA AİT 7/7169 ESAS
NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN EK CEVAP

Bakanlığımız baş iş müfettişi tarafından söz konusu işyerinde yapılan incelemede; işçilerle yapılan iş sözleşmesinin "çalışma yeri" ile ilgili 2'nci maddesinin; "İşverenin Türkiye sınırları içerisinde değişik işyerlerinde, işverenin gerek görmesi halinde Türkiye sınırları dahilindeki diğer işleri de dahil olmak üzere, sözleşme süresi içerisinde işveren veya vekilinin göstereceği yerler" şeklinde düzenlendiği, bu bağlamda; Anayasanın 48'inci maddesinde sözleşme yapma özgürlüğünün genel ilke olduğu, 818 sayılı Borçlar Kanununda ise, sözleşme serbestisinin sınırlarının belirlendiği, buna göre; hukuka aykırılık, ahlaka aykırılık ve imkansızlık sınırlamaları dışında diledikleri konularda ve koşullarda bireylerin sözleşme yapma özgürlüğünün bulunduğu,

4857 sayılı İş Kanununun 8'inci maddesinde de, Kanunda aksine bir hüküm olmadıkça iş sözleşmesi kural olarak özel bir şekle bağlı değildir, belirtilen sınırlamalara aykırı olmamak şartıyla sözleşme şartlarını diledikleri gibi belirlemede serbest oldukları,

Bu itibarla, işverenin işe alacağı işçilerin çalışma yerini başka il ve ilçelerde bulunan diğer işyerlerini de kapsayacak şekilde belirlemesinin yönetim hakkından doğduğu ancak; işyeri işçilerinin tamamının aynı işyerlerinde çalışmaya devam ettikleri, teftiş tarihi itibarıyla görev yeri değişikliği yapılan işçinin olmadığı belirtilerek, aksi halde yönetim hakkının kötüye kullanıldığını iş mahkemesi nezdinde ileriye sürmenin her zaman mümkün olduğundan bahisle, bu aşamada iddia ile ilgili yapılacak bir işlemin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

4857 sayılı İş Kanununun 41'inci maddesinde "Fazla saatlerle çalışmak için işçinin onayının alınması gerekir" ve 63'üncü maddesinde, işyerinde yapılan incelemede; işçilerle yapılmış olan "İş Sözleşmesinin Çalışma Süreleri" başlıklı 6'ncı maddesinde "Haftalık çalışma süresi en çok 48 saattir. Çalışılacak süreler normal süreli ve vardiyalı süreler olarak işveren yahut vekilince belirlenir. Vardiyalara ilişkin başlangıç ve bitiş saatleri idare ve işverence belirlenir. Ancak, 48 saatlik haftalık normal çalışma süresi, işveren tarafından gerekli görüldüğünde;

a) Haftanın çalışma günlerinde ve günde 11 saati aşmamak koşulu ile farklı şekillerde dağıtılabilir, işin niteliği ve şartlarına göre, başlama ve bitiş saatleri de işçiler için farklı şekillerde düzenlenebilir ve gerektiğinde değiştirilebilir.

b) 48 saatlik normal çalışma süresinin, haftanın çalışılan günlerine farklı şekillerde dağıtılarak çalışılması durumunda, iki aylık çalışma süresi içinde, işçinin haftalık çalışma süresi 48 saati aşmaz.

c) Yapılan, iş arıza, onarım ve bakım işi olduğundan; yemek ve istirahat molaları işin müsait olduğu zamanlarda çalışmanın olmadığı saatler içerisinde 1 saat olarak uygulanacaktır.

d) İşçi, işveren ve idare tarafından belirlenecek vardiya başlangıç saatlerine aynen uyacaktır. Uymadığı takdirde idare tarafından verilecek cezaları aynen kabul eder." hükümlerinin öngörüldüğü belirtilerek,

Yapılan incelemede; işyeri işçilerinin genel olarak "Şehir Arıza, Kırsal Arıza, Genel aydınlatma, Bakım" ekibi gibi, ekipler şeklinde 08.00/16.00-16.00/24.00-24.00/08.00 saatleri arasında idare tarafından belirlenen görev dağılımına göre 1, 2 veya 3 posta şeklinde çalıştıkları, işin müsait olduğu zamanlarda 30 dakika yemek ve istirahat molası verildiği, haftada bir gün hafta tatilini kullandıkları, günlük 7.5, haftalık 45 saat çalıştıkları ifade edilerek çalışma şartları ile ilgili bir şikayetlerinin olmadığı ifade edildiği bu bağlamda; Alt İşveren Kılıçbey Elektrik İnşaat ve Tic. Ltd. Şti'nin, işçilerle yapılan sözleşmelerde haftalık çalışma süresi her ne kadar 48 saat olarak belirtilmiş ise de çalışma süresi içinde verilen istirahat süreleri 4857/64'üncü maddesi uyarınca çalışma süresinden sayılmadığından

değerlendirildiğinde, alınan bonoların teminat senedi niteliği taşıdığı, sözleşmeye konu iş eksik veya hiç yapılmazsa karşı tarafın zararını tazmin etmek üzere hazırlandığı sonucuna varılarak, 4857 sayılı İş Kanununda, işe alınan işçilerden işverence, bono veya teminat senedi alınması gerektiğine ilişkin bir hükmün bulunmadığı gibi, bu gibi hallerde uygulanacak herhangi bir cezai müeyyidenin olmaması sebebiyle idari yönden yapılacak bir işlem bulunmadığı dolayısıyla da, işçilerin bu konuda çıkacak uyuşmazlıklar hakkında İş Mahkemesine müracaat etmeleri gerektiği görüşüne varılmış olup rapor ve ekleri, gereği için Osmaniye Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğüne gönderildiği anlaşılmış bulunmaktadır.

